

ՏՐԱՊԵՆԻԱՆԻԱՆԻԱՆ

Հ. ՄԱՍՏՈՒՐԵԱՆ

ԲՈՒՆԱՅԻՆԻԱՆԻԱՆ

Գրքեր 500 ֆր.
Գրքեր 250 ֆր.
Գրքեր 150 ֆր.
Գրքեր 70 ֆր.

Բաժանարարությունից հետո
ամեն ամս 15

100 ՓԱՐԱ

Fondateur
M. MAMOURIAN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
„Arévelian Mamouli“
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

Օրաթերթ ազգային եւ հաղափառական

ՄԹԱՓՈՒԽԻ ԿՈՉՆԱԿԸ

Ի՞նչ որ նախադրւած էինք անո աշտի կ'ստարուի:
Տարբեր մեկնութիւններ տալ ճշման մեր իրաւացի գիտողութիւնն-
րուն, մենք կարեւորութիւն չտուինք անոնց, որովհետեւ փաստ էինք մեր տե-
սութիւններուն մասին:

Ազգային Կեդր. Որբանոցի վարչութեան կողմէ՝ Ազգ. վարչութեան Բաղ-
ժողովոյ ուղղութեամբ բաց նամակը հրատարակեցինք մեր Չորեքշաբթի օրուան
թիւով:

Ի՞նչ կ'ըսէ վարչութեան Դիւանը, թէ՛ մինչեւ ներկայ ամսոյ վերջ Որ-
բանոցի մատակարարութիւնն ապահովուած է, բայց այդ թուականէն յետոյ
եթէ Բաղաժ. Ժողովը չապահովէ, զոնք տարուան մը ծախսը, ամսական չուրջ
3300 ոսկւոյ, վարչութիւնը պիտի ստիպուի պատասխանատուութիւնէ զեւ մը-
նալու համար: Որբանոցին բանալիներն յանձնել Բաղաժական Ժողովոյ:

Եւ ինչո՞ւ այս ամենն, որովհետեւ իզմիրի հայութեան ուշադրութիւնն
տարադնեւ շահացին, որովհետեւ հայրենասիրութիւնը մենաշնորհ ընելու ու-
նակութեամբ վարակուած՝ ժողովուրդին աչքին փոշի ցանեցին, որպէս զի չկա-
րենայ իր մօտը փոխուած կարտուութիւնները տեսնել:

Բարեբաղդաբար Հայաստանի տնկախութեան ճանաչումով, այն ապահ-
ովութիւնն ունինք, թէ Մեծ Պետութիւններն, այլեւ պիտի բարեհաճին փո-
խադրութիւններ ընել Հայկական կառավարութեան եւ մասնագութեան մը
ծանր բեռէն ձեռքազատուած՝ Հայ Ժողովուրդին իր ներքին անհրաժեշտ կա-
րիքներուն պիտի կրնայ դարձնել իր տէնարկն, եւ անոնց լիւրժի գոհացում
տալ:

Որոհինք թէ իզմիրի որբանոցներն մէջ մեր սխառութեամբ որբերն ա-
պագային մէջմէկ կարծիք Հայ քաղաքացիներ պիտի ըլլան, թէ՛ հայրենիքը
կարտ է անոնց օգնութեան, թէ՛ հայրենիքն անոնց կ'ապասէ իր կտորակ-
ուած գոյութիւնն ունեցնելու եւ բազմապատկելու համար:

Եթէ ամբողջ Հայութիւնն իր
ուշադրութիւնն դարձնէ իր որ-
բերուն վրայ, եթէ անոնց տու-
թեան, անոնց ուսման ու կրթ-
ութեան հոգը ստանձնէ, ամենէ
նուերական պարտականութիւնն
կատարած պիտի ըլլայ, եւ իզմիրի
կատարեալ հանգարտութեամբ՝
պիտի կրնայ վկայել թէ կատա-
րած է լիւրժի իր վրայ ծանրա-
ցած պարտականութիւնը:

Ազգ. Կեդր. Որբանոցի վար-
չութիւնն որոշած է յատկապա-
րին իր միամիտ գործադրու-
թեանց մանրամասն տնայնագիրը
ներկայել իզմիրի նախարարու հա-
սարակութեան:

Այդ տեղեկագրէն ամեն որ
պիտի ըմբռնէ, թէ՛ որքան զբա-
ւուար է, որքան տառամեղի, որ-
քան մեծածախ՝ որբանոցի մը
մատակարարութեան հոգը:

Մանաւանդ իզմիրցոց պա-
հել փափաքած որբանոցն չկը-
նար երբեք քաղաքացիական
գրուիլ, ուրիշ որ եւ է որբանոցի մը հետ, եւ այս պարագան ստուգեցին ու
հաստատեցին բոլոր անոնք, որոնք տարբեր շրջանակներու մէջ որբանոցներ
պահլած ըլլալով, գաղափար ունին որբանոցներու վրայ:

Ազգ. Կեդր. Որբանոցը՝ տիպար որբանոց մը կրնայք անուանել, որբանո-
ցին այս վիճակն ո՛ւն միայն կ'ստարուի վարչութեան եւ Կենսամակաւորներու
այլ նա մանաւանդ Ընդհ. Տեսչութիւնի Տնկին Բարա Վան Էթընի, որ անոր
ոգի ու կեանք պարզեց, կանոնադրեց, բարեկարգեց, առողջարարիկ գրու-
թեան մը մէջ գրու, առանց կարեւորութիւն տալու նիւթական զոհողութեանց,
որովհետեւ այդ անձնուէր Ամերիկեան, իր խնամք յանձնուած չուրջ 400 որ-
բերու ֆիզիքական առողջութիւնն ամեն բանէ գերադաս կ'համարէր եւ իր
նպատակին հասնելու համար չխնայեց նոյնիսկ իր հանգիստին, իր առողջու-
թեան, իր նիւտ ու կացին, եւ ժիր ու միշտ արթն, ճշմարիտ գուրդուարմը
մը, անհուն սէր մը ունեցաւ, ապագայ հայութեան մասնիկներն կազմելու
կոչուած այդ ընտանեզուրկներուն վրայ:

Ամերիկացի այդ զոհաբերուող կինն, որ անասման անըրպեաներ անցնե-
լով, եկած էր իզմիր իրեն յանձնուած առաքելութեան նուիրուելու, երբեք
չկրնար ըմբռնել թէ՛ իզմիրի հայութիւնն նոյնիսկ իր ամենափոքր լուսման
պէտք չէ յատկացնէ իր որբերուն խնամքին, չկրնար հասկնալ թէ ինչպէ՞ս
կարելի է որ Որբանոցի վարչութիւնն կրնայ գրտմական տագնապի մը են-
թադրուիլ:

Եւ սակայն Տնկին Վան Էթըն որու պաշտօնավարութեան եւ փրկելու յանձ-

Տնկին ՎԱՆ ԷԹԵՆ
Տեսչութիւնի Ա. Կ. ՈՐԲԱՆՈՑԻ

նուած առաքելութեան վախճանին հասած է եւ թերեւ ամիսէ մը ստեղծի
մեկնել Ամերիկա, կրնայ փաստ ըլլալ թէ իր հիմնադրած շէնքն իրենց
չպիտի թողու որ փչի, չպիտի թոյլատրէ որ խախտի ու անստեղծ թիւն
մասնուի եւ նոր թափով մը, նոր եռանդով մը պիտի վարի անոր եւ գործնա-
կանապէս ու դրապէս ապացուցանէ թէ՛ միշտ եւ չաւէտ հոգածու պիտի ըլլայ,
Հայաստանի ապագայ սերունդին արժանընտիր ներկայացուցիչներուն:

ԶԱՅԱՆՈՒՆ ՄԱՅՑ

Տարիներ առաջ, օսմանեան չարա-
բաղդ ահամանադրութիւնէն քիչ յետոյ,
մեր քաղաքացիներն՝ պարոն Բէֆիք
Յուսէստեան եւ ապա Եւրոպա ճամբոր-
դութեան գնաց իզմիրցիներուն դրա-
մովը, որպէսզի ուսումնասիրէ մեծ
քաղաքներուն քաղաքացեալական
վարչութիւնն եւ անոնց գործին տե-
սական ու գործնական մեքենայու-
թիւնը:

Գնաց եւ ողջամբ վերադարձաւ, —
հայերու բնաշնչման ծրագիրն ինքն իր
բերնով պարծանքով խոստովանող Տօք-
նազմբի կնիք շնորհալի հայրը, —
պարոն Բէֆիքը:

Եւ իրաւ ալ շատ գեղեցիկ կերպով
ուսումնասիրած էր Եւրոպայի քաղա-
քացեալական գրութիւններն, որովհետեւ
նմիջ պէս ձեռնարկեց քաղաքին
չորս կողմ ճէմիշներ շինել տալ եւ
փողոցներու անկիւններն ազտոտու-
թիւններու կուտակումին քաջալեր
կանգնել, փողոցներու սալայատակ-
ներն երբեք չշինել, իսկ քաղաքէն
դուրս գտնուած պողոտաներն բոլոր-
վին քայքայուած վիճակի մէջ թողուլ,
գերեզմանատանց ճամբան աղբանոց
ընել, թուրքերու տուններուն յիւսու-
թեան որեւէ առարկութիւն չհանել եւ
քրիստոնէից տուններն երկու կանգուն
ներսէն շինելու հրաման տալ փողոց-
ներու լայնութիւնն քիչցնել, թուր-
քերու թաղերն զննել տալու համար,
բայց խնդիրն այս բոլորին վրայ չէ,
չեմ կրնար մը տա մի յեշել թէ գե-
րեւէր ինչե՞ր չէ ըրած իզմիրի բարե-
գործութեան համար:

Իսկ համաձայնեցնելու տեղի,
փոխանակ անոնց դէմ զուլալան մի-
ջոցներ ի գործ դնելու, կարծես մաս-
նաւոր հոգածութիւն մը կ'դնէր,
քաղաքն ու լաւելի ազտու եւ քարչա-
հատ դարձնելու:

Այս ամենն կ'թեւադրուի վերջիւ,
յոյն բարձր քաղաքներն, կրիթի դէս
կուտելու համար ձեռք առած միջոց-
ներն եւ ամեն թաղերու համար բը-
ժիկիներ սահմանելն կարգադրուի:

Այս միջոցն ամենափոքրիկն է, այն
բոլոր բարեկարգութեանց մօտ, որոնք
հետզհետէ ի գործ կ'գրուին եւ ապա-
գային տնտեսական աւելի մեծ եւ հը-
զօր թափով մը պիտի յաղդին դնել
յոյն իշխանութիւններն եւ այն հա-
ւատքն ունիմ թէ 2-3 տարիէն իզմի-
րը կերպարանափոխ ընել պիտի յա-
ջողին:

Թուրք պարոն քաղաքացեալն
արդեօք ի՞նչ կ'խորհի, երբ հետիտան,
— այժմ խեղճը կաւքով պատելու
պերճանքէն զրկած է ինքզինք, որով-
հետեւ դադարած է ժողովուրդի դրա-
մովը զուլալ բռնելու—կ'երթայ ուկու-
գայ արւելէն շուկայ եւ շուկայէն առնէ:
Կ'հասկնայ՝ արդեօք որ մարդն՝
ձիէն, էջ ու գոմէշէն շատ ու շատ
տարբերութիւն ունի:

ՄՏԱՆԻ ՊԱՏԿՆԵՐ

Ներքամարմին, փայտուն, վառվառ,
ակնարկներու մէջ սրտերու ապշու-
նու դարձածը կուտելու քաղաքացեալ-
թեամբ մը օժտուած, չափանիկ գի-
տէրու, նուրբ ու գեղեցիկ վառ-
րով, թաւապատ ու սահուն մօթով,
թեթեւ ու ճշկուն, խնդրեալ աչ-
քով հայացաւ, կ'ապակալի իզմիրի ն
այն առանձնաշնորհալ գաղափարներ,
որու համար ներքին ու արտօնալ է
ամեն ինչ, եւ որու ըրածն ու տօն-
նածը սէտք է ըլլայ գովելի ու գա-
հատելի:

Եւ իրաւամբ կարելի չէ ուրախ-
ար իր արթնամտութեամբ, իր խել-
հատութեամբ եւ պարագաներէ զոյգ-
իւր պատեհապաշտութեամբն կ'զ-
է հպատակեցնել շատ ու շատ զո-
նոնք նուաճել, խնդրեցնել, անոնց
պարագրել իր քեանաճ թի գո-
րեցիկն ասի արձակած փափաք եւ,
գերել ամենէ անգէ՛ս պարծանքներ՝
իր շնորհալիութեամբ, իւր լեզու-
գիտութեամբ եւ իր քաղաքացեալութեամբ:
Ահամարեցի ու անկարծիւ չին
այս քաղաքացեալներն կ'ոչ մը համ-
որու շրջանակը նեղ եւ լայնութեւ
թիւնները սահմանափակ կ'ըլլան ին-
քան:

Իր ընկերակալութեամբն ու վայն
կրցած է շինել քաղաքին աւելի մեծ
ու լայն շրջանակ մը եւ տիրուող քա-
ղաքին այլադան ու այլ տեսիլ քա-
ղաքին մը, մանաւանդ պատեր-
մի միջամած ու ստուերտ օտար մը,
յաջողած է իր փոփոխ փոխ մէջ ու-
նեալ գործարարութիւնը, որով մերթ-
ընդ մերթ եւ պարագաներու եւ ստա-
պողականութիւններու բերումը քա-
թեւով, քաղաքարուհին ու պահապան
հրեշտակը հանգիստացած է փրկել վ
զաղաններու կրօնէն գողցուցնելու
նախապահմանը գոհելու:

Պարագաներու համեմատ տալ ի-
նտելեան, բաժնէ յայտնակ անօրինակ
նրբամտութիւնն ունեցած է, քե-
լու, շոյելու, ծաղիւղու, նայն ի կ'ի-
նելու, վերաբերելու, լուրջ ու թեթե-
ւամիտ երեւալու, երբեք ցոյց չա-
լով իր հոգեւն մէջ հուսկեղծ իր-
կան զգացումները եւ այսպէս յաջող-
է միշտ փնտռելու, միշտ յարգելու,
միշտ մեծարելու, նայն իսկ անոնք,
որոնք շատ լաւ համազուտած կ'ըլլայն
ըլլալ թէ՛ ամենի դարձած են իր եւ
պարագայէն զգուշիկ:

Ընկերական ու ընտանեկան շրջ-
անակներու փայն հանդիսացած է միշտ
նուրբ ու անթերի ճաշակով մը փե-
րեւտուած, վայելել ու անվայելի զա-
նազանելու կարողութեամբ օժտուած,
երբեք կարելի չէր տեսնել անոր ու-
ղողաբոյն մէջ աններգաշտակ սխալ
նօթ մը: Համայն ներդաշնակութիւն,
միշտ սիրուն ու վայելչագիւղ, յաւ-
տեմապէս օրհալի ու լաւ արամա-

Այսօրուհան համար Գ. Գլխմանոս Ազեքսանդրիտ կ'ապասուէր:

ATLANTIC ASSURANCE

COMPANY, LIMITED.
79, CORNHILL, LONDON E.C. 4.

Հ. Օ. ՈՍՏՈՅԵՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՆԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ի Զ Մ Ի Բ

ԱՊԿՐՈՒԹՅՈՒՆԻԹԻՒՆ

Կրակի դեմ.

RATIONAL UNION SOCIETY LTD.

CENTRAL INSURANCE CO. LTD.

LONDON

LONDON

Մոխրի դեմ.

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD.

LIVERPOOL

Գրանցման անձնակազմի համար.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՆԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լ. Ն. Լ. ԿԱՐՊԵՏՅԱՆ

ՕԿՏՈՒՆ 1904 թ.

23

ԵՐՈՊ. ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՊԱՏԱՆՈՒՆԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՊԱՏԱՆՈՒՆԵՐԸ

2. ԱՌԻՍՏՐՈ - ՍԵՐՈՒՆՆԵՐԸ

Մեր հեղինակությունը, մեծ պե-
տությունը մեր կազմակերպչության, մեր պա-
տիւր խնդրոյ առարկայի գործած են,
աւելի կայ, որովհետեւ՝ ճշմարտա-
նմանօրէն մեր գոյութիւնն է որ
մէջտեղ դրուած է, լինիլ կամ չլինիլ,
ինչ որ այսօր իրապէս մեծ գոր-
ծն էւ:

Իսկ ճիշտ Ազատ Մարտի, որ կը պա-
հանդէս տայ միապետութեան ապստո-
վութեան համար դանակի պայքարը
ընդդէմ համաստեղութեան, և անիծ-
եալ սերպ ցեղին բռնաշնչութիւնը: — Այս
ամառ ևս, կ'ըսէր այս թերթը, գիւս-
նազէտներն արձակուրդ չպիտի ու-
նենան:

Յուշի մէջտեղ ինչոր անցան
Գերիւնի և Վիեննայի միջև: Որո՞նք

հզան Վիեննայի Բ. ին և Ֆրանց - Ժո-
զէֆի միջև միջոցառողները Վիեննա-
կան վճիռին մէջ, երկու վեհապետ-
ներուն, անոնց նախարարներուն և
գեներալներուն ինչ բաժին կ'իյնայ:
Պատահեցա՞ն վարանումներ, ճնշում-
ներ կամ անհասկացողութիւններ, կամ
թէ այդ տաղանապալի օրերուն մէջ
հաստատուած նշմարելի հակասու-
թիւնները նոր հարստութիւն մը
եղան խափելու համար գահի ճնշումը:
Հանդիման, անշուշտ յամբարէն պիտի
թափուի ինչ որ ալ ըլլայ սակայն,
գիտունը որ մամուլին մէջ աչքա-
ռու ներհակութիւն մը կայ Պալլասի
և Վիեննայի միջոցով (արտ. գործ. նա-
խարարութիւններ) պաշտօնական խոս-
քերուն կամ գործքերուն և անոնց
սովորական թարգմաններուն միջև:
Վիեննայի Բ. որ նախապէս ծանուցած
էր իր ներհակութիւնը, Ֆրանսուս -
Ֆերտինանտի և իր կողմէ թաղան-
արարողութեանց, լքեց այդ մոա-
գրութիւնը: Ոչ միայն չհամաձայնե-
ցաւ Ֆրանց - Ժոզէֆի հետ, այլ նաև
մեկեցաւ իր տարեկան ամառային
ժամկետային, նորվեգիան չու-
րերը:

Վիեննայի մէջ, արտ. գործոց նա-
խարարը Համաձայնութեան գեներալ-

ԲԱՐԱՐՈՒՄ Գ. ԵԱԳՈՒԷ

ՅԱՆՑԻՎՈՐ ԳԱՆ 7

(Փետրվարի 1-ի պաշտ)

Անոնք որ կ'փափաքեն իրենց
զուտ օգիտութեան համար մաքուր
և խնամով պատրաստուած, թափ-
ման վերին հասկերն, թէ մեծագոյն
և թէ փոքրագոյն գնումներու հա-
մար,

Դիւն Մէլ Մի ՕԽԱՐ 30 ՂԲԸ.

Անհատական զին մը, որովհետեւ
այս քաղաքին արտադրութեան համար
պատրաստուած է, բայց արտադրիչա-
րէն չըլլալով տեղւոյ վրայ վաճառու
սրտուած է այս աման գնով:

ԿԱՆԱԳՈՐԾ

ԾԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆՈՒԿԱՆ

(Մ. Ստեփաննայի փողոցի մէջ)

Հիւանդութեան և կոտորածի
արեւտին վերաբերեալ ամեն տեսակ
գործեր վերջին կատարելութեամբ կը
շինէ. կ'առանձնէ ամեն տեսակ յանձ-
նարարութիւններ:

Մաքուր և խնամեալ գործ:

Յիշեցրէք զտեղադր:

ԺԱՂՈՒՐԴԻ ՉԱՅԵԸ

Օր-ինչի չափով և համարով:

Խմորագործ:

ՇՈՎԱՆՆԵՍ ԾԱԿՈՐԵԱՆ

Յարկան բաժնեկի 700 գր.

ՏՊԱՐԱՆ ԽԱՆՈՒՐԵԱՆ

ԼԵՍԵՆՈՐՍ 1888ԹՎ

ՏՊԱՐԱՆԻ մէջ կը ազդարարեն գրքեր, գրքիկներ, տետրակներ, յայտարարու-
թիւններ, հարանեկտեղ արտադրութիւններ, գեղարարական մանագործի են:

ՏՊԱՐԱՆԻ մէջ կը ազդարարեն նաեւ տետրակներ, պատկերներ, հարանեկտեղ-
ներ, քիչաւորներ, վերջապէս վաճառուած մը վերաբերեալ ամեն տեսակ
ազդարարական գործեր:

ՏՊԱՐԱՆԻ մէջ կը ազդարարեն տեղեկագրեր, երկրորդական համակարգի-
րներ տոմարներ և վերջապէս ազդարարական արեւտին վերաբերեալ ամեն
տեսակ գործեր:

Մեն իզուր. ՆԱԵՐԵՆ, ՇՐԱՆՍԵՐԵՆ, ԱՆԿԵՐԵՆ, ՇՈՒՆԱՐԵՆ, ԲՈՒՐԵՐԵՆ

ՏԵՍԱԿԱՆՏԻՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄԵՆ. ՇՈՒՄԱԿ ԴՈՅՆՈՐՈՒՆ

Մամուլ և խմանալ գործ օրուան գրքերու վրայ:

Տպարանս բաց է ամառուէ մինչեւ կես գիշեր

խմորագործութեան համար

ԿԱՆԱԳՈՐԾ ԿԱՆԱԳՈՐԾ

„ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ“

Թերթի ծառայող տեղի ընդարձակուած ընթացիկ, ապա ի վի-
ժակ էմֆ տեղի լայն տեղ մը ապա ծանուցանեց բաժնի, ճոյնիսկ
երբ ամեն օր հարկ ընթաց միջոցով ծանուցում կ'ընէր, ինչ որ
տեղից առաջ ի վիճակի չէինք ընելու:

Դռնաքանդից պայտաններ փոխ կամ մեծ, մեկ կամ տեղի ծա-
նուցանեց համար:

Դիմումներ կ'ընդունուին անօրուան մինչեւ կես գիշեր:

ԿԱՆԱԳՈՐԾ ԿԱՆԱԳՈՐԾ

Ներքին ապահովուող թէ Սերպայ
պարտադրած պայմանները «Թալ պի-
տի տոյնի վաճառի» խաղաղութեան
կան վաճառի մը վրայ մեծ տնտես-
պիտի ըլլային «ամենապիտի ընդու-
նելի պայմանները»:

Սակայն, երկու վեհապետ կայ-
րութեան մէջ, բանութեան ուղի կը
յաղթանակէր Գերմանիոյ և Աւստրո-
-Հունգարիոյ թերթերը միասին
էին. այլևս չէին վիճարկուիր Սերպա-
յան «պատճառ» Աւստրիոյ իրաւուն-
քը այդ բանը իբր ընդունուած կը
նկատէին: Նոյն խաղաղութեան յառա-
գործի ըսելով թէ միւս պետութիւն-
ներն ալ կը ճանչնան այդ իրաւուն-
քը: Հաւատարմութիւն թէ Պալլասի ծը-
րագրերը, Բէ տ' Օրսէյ հաղորդուած
Ֆրանսայի մէջ հանդիպած են զընդ-
հանուր հաւանութեան: Արդ, ոչ
մէկ պետութիւն — բացի Գերմա-
նիան բնականաբար — ստացած չէին
յիշեալ ծրագրերուն զեղծութիւնը:
և հետեւեալ չէին հաստատուած զա-
նոնք: Ընդհանրապէս, Ֆրանսայի և
անգլիական բաղաժնի մեծ թերթեր,
յամատուրէն հանրութեան ուշադրու-
թիւն կը հրաւիրէին աստուր - Գեր-
ման մամուլին բռնած ամբարշտիկ
ստեղծուած եւրոպական վտանգին

վրայ:
Ընդհանուր բանական մը վտանգը
պայմանաւոր կ'ընէր զազարտեալ
բոլոր այն մասնաց աչքին, որոնք կը
ճանչնային եւրոպական տնտեսական
նշմարումները: Սակայն, իսկապէս
Գերմանիոյ, Պալլասի, Վալթեր քը
Գորթեր, Պալլասի, Լոֆաշ Անգլիոյ,
Պալլասի թափաքս, կապը քը
Գորթեր, այս բոլոր օրկաններուն
բացած պայքարը, հետզհետէ երևան
կուգար թէ ներշնչուած է Բոլոր
այս թերթերու իրաւունքը հասկընչե-
ին, կորուսի իրաւունքը մը թէ աստուր -
տեղի կ'ընէր զառաւելուած գործ
մը կը և ոչ մէկ ուրիշ պետութիւն
իրաւունքը չունէր խոստովանելու նա-
խատեսուած կոչիւն «տեղաւորում» քը,
այս այս կը ասուէր զապահան
յոգութեանը նիւթը:

Մամուլի այս ցոյցերուն քով ու-
րիշ նշաններ երևան կը հանէին: Կա-
յրութեան ծանրութիւնը Վիեննայի և
Պալլասի ապահովութեան մէջ հանրա-
յին հիմնադրամները ամենայն գի-
նորու կ'ընէին: Ոսկեգործար հազ-
ուադէստ կը գտնուէր, ու գաղտնի
չըլլարեւելան մը անոր հաւաքումը
պատու իրած ըլլալով: Ընդհանուր
պայտանային պետը Պալլասի կ'ընէր
իր գերման պաշտօնակիցը, գոր-
ծով թէն տեսնելու համար:
(Շարժանկիւն)